

INFORMACJA

o posiedzeniu Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej

nr posiedzenia: 113

data posiedzenia: 11 maja 2022 r.

miejsce posiedzenia: Kluczbork, Zakład Aktywności Zawodowej

Porządek posiedzenia:

1. Zakłady aktywności zawodowej w obecnym stanie prawnym – blaski i cienie.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Jan Filip Libicki.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Artur Dunin, Ewa Gawęda, Benjamin Godyla, Magdalena Kochan, Jan Filip Libicki, Ryszard Majer, Dorota Tobiszowska,

senator:

Danuta Jazłowiecka,

goście, m.in.:

pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych Paweł Wdówik,

wojewoda opolski Sławomir Kłosowski ze współpracownikami,

marszałek województwa opolskiego Andrzej Buła ze współpracownikami,

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Opolski:
dyrektor Łukasz Żmuda,

wicestarosta kluczborski Lesław Czernik,

burmistrz Kluczborka Jarosław Kielar,

Starostwo Powiatowe w Krapkowicach:

starosta krapkowicki Maciej Sonik,
wicestarosta krapkowicki Sabina Gorzkulla,

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Nadzieja”:
prezes zarządu Małgorzata Kwiring-Pondel ze współpracownikami,

p.o. kierownik Zakładu Aktywności Zawodowej w Kluczborku Marzena Olejnik ze współpracownikami,

Ogólnopolski Związek Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej:

prezes zarządu Ewa Wójcik,
wiceprezes zarządu Tomasz Mika,

Fundacja „Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym” w Opolu:
fundatorzy Teresa Jednoróg i Kazimierz Jednoróg,

przedstawiciele Fundacji Kocham Swoje Życie z Kędzierzyna-Koźła, Zakładu Aktywności Zawodowej w Nysie,

Kancelaria Senatu:
szef Adam Niemczewski.

Ad 1.

Było to wyjazdowe posiedzenie komisji, które odbyło się w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Kluczborku w związku z obchodami 100. rocznicy pierwszego posiedzenia Senatu II RP.

Posiedzenie poświęcone zakładom aktywności zawodowej w Polsce w obecnym stanie prawnym stało się także okazją do poznania działalności Zakładu Aktywności Zawodowej w Kluczborku. Senatorowie zwiedzili pomieszczenia zakładu oraz poznali jego podopiecznych i pracowników.

O historii powstania Centrum „Kluczborska Bajka”, na terenie którego działa Zakład Aktywności Zawodowej w Kluczborku, mówił burmistrz Kluczborka Jarosław Kielar.

Małgorzata Kwiring-Pondel, prezes Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Nadzieja”, które powołało zakład, przedstawiła jego działalność i dobre praktyki realizowane w zakładzie.

O sensie tworzenia i potrzebie rozwijania zakładów aktywności zawodowej mówiła Teresa Jednoróg, założycielka pierwszego zakładu aktywności zawodowej w województwie opolskim. Aktywność zawodowa i praca, które zapewniają zakłady, w decydujący sposób wpływają na jakość życia osób z niepełnosprawnością.

Ewa Wójcik, prezes zarządu Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej, mówiła o problemach zakładów aktywności zawodowej w świetle ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jej zdaniem zakłady mają takie trudności jak inni pracodawcy, a ponadto muszą zapewnić specyficzne warunki pracy osobom zatrudnionym. Zaznaczyła, że zakłady są jedynym rozwiązaniem dla wielu osób, które nie będą mogły nigdy wejść na otwarty rynek pracy.

O perspektywach zakładów aktywności zawodowej mówił Łukasz Żmuda, dyrektor Opolskiego Oddziału Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Postulował, by w przyszłości instytucję zakładu aktywności zawodowej usytuować w strefie ekonomicznej – „mateczniku przedsiębiorczości”, co powinno sprzyjać rozwojowi tej formy zatrudnienia. Zakład aktywności zawodowej warto jednak postrzegać jako etap do celu, którym jest praca na otwartym rynku pracy.

Pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych Paweł Wdówik, który wziął udział w posiedzeniu w trybie zdalnym, mówił o roli i znaczeniu zakładów aktywności zawodowej w realizacji „Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030”. Kluczem do rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych – podkreślił – jest podmiotowe traktowanie człowieka, bowiem „osoby niepełnosprawne chcą być samodzielne, decydować o swoim życiu, o tym, co chcą robić, a czego nie”.

W dyskusji przewodniczący komisji Jan Filip Libicki zapowiedział zorganizowanie w Senacie tematycznego posiedzenia komisji, które będzie poświęcone pogłębionej refleksji nad propozycjami zmian legislacyjnych będących odpowiedzią na potrzeby zakładów.

Pełnomocnik wojewody opolskiego do spraw osób niepełnosprawnych Mieczysław Wojtaszek zwrócił uwagę na potrzebę tworzenia nowych zakładów w województwie opolskim, w każdym powiecie.

Wiceprezes zarządu Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej Tomasz Mika zwrócił uwagę na to, że kondycja zakładów w niemałym stopniu zależy od silnego bądź słabego lokalnego rynku pracy.

Senator Magdalena Kochan podkreśliła, że w obecnym stanie prawnym system orzekania

o niepełnosprawności jest kluczem poprawy działalności zakładów.

Senator Benjamin Godyla, inicjator zorganizowania posiedzenia w Kluczborku, mówił, że udało się wskazać „blaski” funkcjonowania zakładów – wzruszające przykłady działalności konkretnych osób, i „cienie” – trudności, z jakimi się zmagają.

Senator Ryszard Majer podkreślił potrzebę kontynuowania dyskusji nad przyszłością ZAZ-ów.

Opracowano w BPS